

ภาคผนวก

แบบสำรวจพฤติกรรมวัยรุ่นในภาคใต้

งานวิจัยเรื่อง

“พฤติกรรมการใช้สารเสพติด ปัจจัยเสี่ยง และผลกระทบจากการใช้สารเสพติด
ของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในภาคใต้”

คณะผู้จัดทำ

ผศ.ดร.สุจิตรา

จรจิตร

หัวหน้าโครงการวิจัย

รศ.ชอุบลดา

พันธุเสนา

ผศ.ดร.วันชัย

ธรรมส์จการ

นางอมรา

ศรีสัจจัง

ในการตอบแบบสอบถาม กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นความจริง ซึ่งตรงกับตัวท่านให้มากที่สุด เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในการจัดทำข้อมูล คณะผู้จัดทำจะเก็บข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับ จะนำเสนอข้อมูลที่เป็นภาพรวมเท่านั้น และจะไม่กระทบกระเทือนหรือเกิดความเสียหายแก่ตัวท่าน

1. ปัจจัยส่วนตัว

1.1 บุคลิกภาพ ให้ลองนึกถึงตัวท่านเองแล้วคิดว่าชอบสิ่งเหล่านี้หรือไม่

บุคลิกภาพ	ชอบมาก	ชอบบ้าง	ไม่ชอบ
1) เล่นกีฬาที่ทำท่ายเช่นแข่งรถ			
2) เสียงไซคในเกมส์การพนัน			
3) มีชีวิตเรียบง่ายตามสบาย			
4) งานรื่นเริงที่มีเสียงดนตรีและผู้คนมาก			
5) นั่งรถยนต์ที่ขับด้วยความเร็วสูง			
6) ท่องเที่ยวไปในที่ไม่รู้จักเพื่อแสวงหาความแปลกใหม่			
7) ชอบงานสังสรรค์ที่มีการดื่มเหล้าหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อื่น ๆ			
8) ยกพวกตีกับเพื่อนต่างถิ่น			
9) เล่นหรือพกอาวุธ เช่น ปืน มีด			
10) แก้ปัญหาด้วยการพูดคุย			

1.2 แรงจูงใจ

คำตอบตอนนี้เกี่ยวกับความรู้สึก ของท่านที่มีต่อเรื่องทั่ว ๆ ไปของตนเอง โปรดอ่านซ้ำ ๆ แล้ว พิจารณาว่าข้อความนั้นเป็นจริงสำหรับท่านมากน้อยเพียงใดหรือไม่

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1. ฉันมักจะทำงานไม่เสร็จทันเวลาที่กำหนด						
2. การวางแผนล่วงหน้าเป็นการกระทำที่ไร้ประโยชน์ เพราะมักไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้						
3. ความพอใจของฉันเกิดจากการได้รับการยอมรับและการยกย่องจากผู้อื่นเท่านั้น						
4. ถ้าในการสอบมีการแอบเปิดตำราตอบ ฉันคิดว่า คนที่ไม่ช่วยโอกาสอย่างคนอื่นเป็นคนโง่						
5. ถ้าฉันเห็นของที่อยากได้และราคาแพงมาก ฉันจะตัดสินใจซื้อทันที และยอมอดหลังจากนั้น						
6. ฉันคิดว่าไม่มีประโยชน์อะไรเลยที่จะต้องไปวิตกกังวลเกี่ยวกับอนาคต						
7. ฉันคิดว่าคนเราควรหาความสุขใส่ตัวให้มากที่สุด ในขณะที่ เพราะอนาคตเป็นสิ่งไม่แน่นอน						
8. เวลาใกล้สอบฉันจะขยันมาเรียนเป็นพิเศษ เพื่อจะได้แนวข้อสอบ						
9. ฉันไม่ซัดใจเพื่อน เพื่อจะได้มีเพื่อนมาก ๆ						

1.3 การรู้จัก/ตัดสินใจ

โปรดพิจารณาว่าเมื่อท่านอยู่ในเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์ต่อไปนี้ ท่านคิดว่าจะสามารถหลีกเลี่ยงการใช้สารเสพติดได้หรือไม่

	สามารถหลีกเลี่ยงได้	ไม่แน่ใจ	ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้
1) พ่อหรือแม่ดื่มเหล้า			
2) พ่อหรือแม่สูบบุหรี่			
3) พ่อหรือแม่ติดสารเสพติดอื่น ๆ			
4) เพื่อนสนิทดื่มเหล้า เบียร์			
5) เพื่อนสนิทสูบบุหรี่			
6) เพื่อนสนิทเสพยาเสพติดอื่น ๆ			
7) เพื่อนสนิทชักชวนให้เสพยาเสพติด			
8) เพื่อน ๆ บอกให้ทดลองแล้วบอกว่าเสพติดแล้วเลิกเมื่อไรก็ได้			
9) เพื่อนบอกให้ใช้เสพยาเสพติดแล้วจะรับให้เข้ากลุ่ม			
10) อยากทดลองดูว่าเมื่อเสพยาเสพติดแล้วจะมีความรู้สึกอย่างไร			
11) เมื่อเห็นคนอื่น ๆ ส่วนใหญ่เสพยาเสพติด			

1.4 เจตคติ/ความเชื่อ

ในแต่ละข้อเป็นคำบรรยายลักษณะของผู้ที่ติดสารเสพติด และมีช่องว่างให้ตอบ 5 ระดับ โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเชื่อของท่านมากที่สุด

ตัวอย่าง ฉันเชื่อว่าผู้ที่เสพยาเสพติดเป็นคนที่

1.	ถ้าท่านเห็นว่าผู้ที่ติดสารเสพติดค่อนข้างเคร่งเครียด ท่านต้องขีดตอบดังนี้	เคร่งเครียด
2.	แต่ถ้าเชื่อว่าคนที่เสพยาเสพติด เป็นคนที่ผ่อนคลาย ท่านต้องขีดตอบดังนี้	เคร่งเครียด
3.	แต่ถ้าเชื่อว่าคนที่เสพยาเสพติด เป็นคนที่มีสภาพกลาง ๆ ท่านต้องขีดตอบดังนี้	เคร่งเครียด

ข้าพเจ้าเชื่อว่าผู้ที่ติดสารเสพติดมักเป็นดังนี้

ความจำดี	___	___	___	___	___	ความจำเสื่อม
ร่างกายแข็งแรง	___	___	___	___	___	ร่างกายอ่อนแอ
สนใจรักษาความสะอาด	___	___	___	___	___	ไม่สนใจรักษาความสะอาด
รับรู้ปกติ	___	___	___	___	___	ประสาทหลอน
หน้าตาแจ่มใส	___	___	___	___	___	หน้าตาหม่นหมอง
มีความเชื่อมั่นในตนเอง	___	___	___	___	___	ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง
มีสติ	___	___	___	___	___	ขาดสติ
มีความรับผิดชอบ	___	___	___	___	___	ขาดความรับผิดชอบ
ยับยั้งอารมณ์ได้	___	___	___	___	___	ยับยั้งอารมณ์ไม่ได้
สภาพจิตใจเข้มแข็ง	___	___	___	___	___	สภาพจิตใจอ่อนแอ
เป็นที่เชื่อถือ	___	___	___	___	___	ไม่เป็นที่เชื่อถือ
ครอบครัวเป็นสุข	___	___	___	___	___	ครอบครัวไม่เป็นสุข
ใช้เวลาว่างเป็นประโยชน์	___	___	___	___	___	ใช้เวลาว่างไม่เป็นประโยชน์
อนาคตสดใส	___	___	___	___	___	อนาคตมืดมน
มีโอกาสทำผิดกฎหมายน้อย	___	___	___	___	___	มีโอกาสทำผิดกฎหมายมาก
ใช้จ่ายปกติ	___	___	___	___	___	ใช้จ่ายมากขึ้น
ไม่ต้องหยิบยืมเงินผู้อื่น	___	___	___	___	___	ต้องหยิบยืมเงินผู้อื่น

2.2 ความสัมพันธ์ในครอบครัว

ในแต่ละข้อเป็นคำบรรยายลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวและมีช่องว่างให้ตอบ 5 ระดับ โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเชื่อของท่านมากที่สุด

1) ความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับบิดา

ห่างเหิน	_____	_____	_____	_____	_____	ใกล้ชิด
ขัดแย้ง	_____	_____	_____	_____	_____	เข้ากันได้
ไม่เอาใจใส่	_____	_____	_____	_____	_____	เอาใจใส่
เย็นชา	_____	_____	_____	_____	_____	อบอุ่น

2) ความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับมารดา

ห่างเหิน	_____	_____	_____	_____	_____	ใกล้ชิด
ขัดแย้ง	_____	_____	_____	_____	_____	เข้ากันได้
ไม่เอาใจใส่	_____	_____	_____	_____	_____	เอาใจใส่
เย็นชา	_____	_____	_____	_____	_____	อบอุ่น

3) ความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับพี่น้องท้องเดียวกัน

ห่างเหิน	_____	_____	_____	_____	_____	ใกล้ชิด
ขัดแย้ง	_____	_____	_____	_____	_____	เข้ากันได้
ไม่เอาใจใส่	_____	_____	_____	_____	_____	เอาใจใส่
เย็นชา	_____	_____	_____	_____	_____	อบอุ่น

4) ความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับญาติ

ห่างเหิน	_____	_____	_____	_____	_____	ใกล้ชิด
ขัดแย้ง	_____	_____	_____	_____	_____	เข้ากันได้
ไม่เอาใจใส่	_____	_____	_____	_____	_____	เอาใจใส่
เย็นชา	_____	_____	_____	_____	_____	อบอุ่น

2.3 การสนับสนุนของบุคคลในครอบครัว

ข้อความต่อไปนี้แสดงถึงการสนับสนุนของบุคคลในครอบครัว ให้ท่านตอบระดับความรู้สึกของท่านที่มีต่อพฤติกรรมเหล่านี้ในครอบครัว

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. คนในครอบครัวของท่านมักจะช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน						
2. คนในครอบครัวจะสนับสนุนให้ท่านเจริญก้าวหน้าในทุกด้าน						
3. เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น คนในครอบครัวจะช่วยกันแก้ปัญหา						
4. หากคนในครอบครัวทำผิดพลาด จะไม่มีใครซ้ำเติม แต่จะให้โอกาสแก้ตัว						
5. คนในครอบครัวของท่านเข้ากันได้ดี						
6. เมื่อมีเรื่องไม่ลงรอยหรือขัดแย้งกัน คนในครอบครัวพยายามให้เรื่องผ่านไปด้วยดี						
7. คนในครอบครัวมักชิงดีชิงเด่นกัน						

2.4 การสื่อสารเกี่ยวกับสารเสพติดในครอบครัว

ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
1. ฉันเห็นพ่อ/แม่สูบบุหรี่ทุกวัน						
2. ฉันเห็นพ่อ/แม่ดื่มสุรา/เบียร์จนเมาหลายครั้ง						
3. มีการพูดคุยถึงอันตรายของสารเสพติดในครอบครัวเป็นประจำ						
4. ที่บ้านมีเอกสาร/ข้อมูลที่บ่งบอกถึงอันตรายของสารเสพติด						
5. ที่บ้านเข้มงวดกวดขันเรื่องการเสพสารเสพติดทุกชนิด						

3. ปัจจัยสิ่งแวดล้อม

3.1 เพื่อน (ข้อมูลเกี่ยวกับเพื่อนและการใช้ชีวิตในสถานศึกษา)

โปรดพิจารณาตัวท่านว่าสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับตัวท่านเป็นอย่างไร ให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

- 1) ปัจจุบันท่านมีเพื่อนสนิท จำนวน.....คน
- 2) ในกลุ่มเพื่อนที่สนิทกับท่าน ท่านเคยเห็นเพื่อนเสพยาเสพติดเหล่านี้หรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - บุหรี่ จำนวน.....คน
 - เหล้า จำนวน.....คน
 - กัญชา จำนวน.....คน
 - ใบกระท่อม จำนวน.....คน
 - สารระเหย/กาว จำนวน.....คน
 - ยาบ้า จำนวน.....คน
 - ฝิ่น จำนวน.....คน
 - เฮโรอีน จำนวน.....คน
 - ยาแก้ไอผสมโคโคเดอีน จำนวน.....คน
 - อื่น ๆ จำนวน.....คน

	จริง ที่สุด	จริง	จริง บางครั้ง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง ที่สุด
3) ฉันต้องปรึกษาเพื่อนก่อนตัดสินใจทำอะไร	☐
4) ฉันต้องพึ่งพาอาศัยเพื่อนในด้านการเงิน	☐
5) ฉันต้องพึ่งพาอาศัยเพื่อนในด้านการเรียน	☐
6) ฉันได้รับการยอมรับในกลุ่มเพื่อน	☐
7) ฉันต้องการความรักจากเพื่อนมากกว่า ความรักจากพ่อแม่	☐
8) ฉันคิดว่าเพื่อนจะต้องแนะนำแต่สิ่งที่ดีให้แก่นฉัน	☐
9) ความคิดของเพื่อนมีความสำคัญกับฉัน	☐
10) ฉันรู้สึกไม่สบายใจเมื่อทำบางสิ่งบางอย่าง ที่เพื่อนไม่ชอบ	☐
11) ฉันมักจะคล้อยตามความคิดเห็นของเพื่อน	☐

3.2 สภาพการเรียนรู้

โปรดพิจารณาตัวท่านและทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของท่านมากที่สุด

ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	ค่อนข้าง จริง	ค่อนข้าง ไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริง เลย
1. ผลการเรียนรู้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด						
2. อ่านหนังสือไม่ทัน						
3. สมาธิในการอ่านสั้น						
4. วิตกกังวลว่าจะเรียนไม่ทันเพื่อน						
5. ขาดกลุ่มเพื่อนที่จะช่วยเหลือในเรื่องการเรียน						
6. ไม่เข้าใจบทเรียน						

3.3 สภาพที่พักอาศัย

โปรดพิจารณาตัวท่านและทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของท่านมากที่สุด

1) ที่พักอาศัยอยู่ในแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ธุรกิจ/การค้า
- ใกล้สถานบริการ/เริงรมย์
- ชุมชนแออัด
- หมู่บ้านจัดสรร
- ใกล้สถาบันการศึกษา
- อื่น ๆ ระบุ.....

2) ประเภทที่พักอาศัย

- บ้านตนเอง
- บ้านญาติ
- หอพักสถาบันการศึกษา
- บ้านเช่า
 - เช่าห้องที่เจ้าของบ้านแบ่งให้เช่าโดยเจ้าของบ้านอาศัยอยู่ด้วย
 - เช่าห้องที่เจ้าของบ้านแบ่งให้เช่าโดยเจ้าของบ้านไม่ได้อาศัยอยู่ด้วย
 - เช่าบ้านทั้งหลังร่วมกับเพื่อน ๆ
 - เช่าห้องอยู่ร่วมกับเพื่อน

- หอพักเอกชน
- หอพักเอกชนที่แยกขายหญิงรับเฉพาะนักศึกษา
 - หอพักเอกชนที่อยู่แยกขายหญิงรับบุคคลทั่วไปด้วย
 - หอพักเอกชนที่อยู่รวมกันขายหญิงรับเฉพาะนักศึกษา
 - หอพักเอกชนที่อยู่รวมกันขายหญิงรับบุคคลทั่วไปด้วย
- อพาร์ทเมนท์/คอมโดมิเนียม
- อื่น ๆ ระบุ.....

3.4 การรับสื่อ

ท่านรับข่าวสารเกี่ยวกับอันตรายหรือผลของการเสพยาเสพติดจากสื่อต่าง ๆ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ชนิดของสื่อ	ปริมาณที่ได้รับ					
	มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
1. โทรทัศน์	☐
2. วิทยุ	☐
3. ภาพยนตร์	☐
4. วีดิทัศน์	☐
5. หนังสือพิมพ์	☐
6. นิตยสาร/วารสาร	☐
7. โปสเตอร์/เอกสารเผยแพร่ของหน่วยงาน	☐
8. Internet	☐
9. พ่อ/แม่/ผู้ปกครอง	☐
10. ญาติ	☐
11. ครู/อาจารย์	☐
12. เพื่อน	☐
13. เพื่อนสนิท	☐
14. แพทย์/พยาบาล/เจ้าหน้าที่	☐
15. อื่น ๆ ระบุ.....	☐

3.5 ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับกฎ/ระเบียบและมาตรการเกี่ยวกับสารเสพติดที่สถานศึกษากำหนดในสถานศึกษาของท่านอย่างไร

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ค่อนข้าง เห็นด้วย	ค่อนข้าง ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. สถานศึกษามีกฎ ระเบียบ และมาตรการ ที่เข้มงวดเรื่องการเสพยาเสพติด	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. กฎ ระเบียบเกี่ยวกับสารเสพติดถูก กำหนดจากผู้บริหาร	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. นักเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในการคิด	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. นักเรียนส่วนใหญ่ยินยอมปฏิบัติตาม กฎระเบียบโดยไม่ได้แย้งใด ๆ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. นักเรียนลักลอบติ่มสุราในสถานศึกษา/ หอพักของสถานศึกษา ถ้าถูกจับได้ จะถูกลงโทษ	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. เพื่อนถูกลงโทษเพราะประพฤติดน ฝ่าฝืนกฎระเบียบเกี่ยวกับการเสพ ยาเสพติด	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3.6 สังคมแวดล้อม/สถานศึกษา

1. บุคคลในครอบครัวท่านเสพ/เคยเสพยาเสพติดประเภทใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ชนิด)

บุคคลใน ครอบครัว	ชนิดของสารเสพติด									
	บุหรี่	เหล้า	เฮโรอีน	สารระเหย	ยาบ้า	ฝิ่น	กัญชา	ใบ กระท่อม	ยาแก้ไอผสม โคเคอีน	อื่น ๆ
พ่อ	☐
แม่	☐
พี่	☐
น้อง	☐
ญาติ	☐

2. เพื่อนของท่านเสพ/เคยเสพยาเสพติดประเภทใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ชนิด)

เพื่อน	ชนิดของสารเสพติด									
	บุหรี	เหล้า	เฮโรอีน	สารระเหย	ยาบ้า	ฝิ่น	กัญชา	ใบกระท่อม	ยาแก้ไอผสมโคเดอีน	อื่น ๆ
เพื่อนสนิท	☐
เพื่อนในชั้นเรียน	☐
เพื่อนที่พักห้องเดียวกัน	☐
เพื่อนที่เช่าบ้านอยู่ด้วยกัน	☐

3. สารเสพติดประเภทใดสามารถหาซื้อได้ง่ายจากแหล่งต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ชนิด)

แหล่ง	ชนิดของสารเสพติด									
	บุหรี	เหล้า	เฮโรอีน	สารระเหย	ยาบ้า	ฝิ่น	กัญชา	ใบกระท่อม	ยาแก้ไอผสมโคเดอีน	อื่น ๆ
รอบ ๆ สถานศึกษา	☐
ภายในสถานศึกษา	☐

4. พฤติกรรมการใช้สารเสพติด / ผลกระทบ

ขอให้ท่านตอบข้อความเกี่ยวกับสารเสพติดต่อไปนี้โดยกาเครื่องหมาย ลงใน [] ที่ตรงกับตัวท่าน

4.1 พฤติกรรมการใช้สารเสพติด

- [] ไม่เคยลองเลย
- [] เคยลองประมาณ ครั้งสองครั้ง
- [] เคยลองบ้างเป็นบางครั้งคราว แต่ไม่ติด
- [] เคยเสพเป็นประจำ แต่เดี๋ยวนี้เลิกแล้ว
- [] เดี่ยวนี้เสพเป็นประจำยังเลิกไม่ได้

4.2 ในระยะ 30 วันที่ผ่านมา ท่านสูบบุหรี่มากน้อยเพียงใด

- [] ไม่ได้สูบเลย
- [] สูบบ้างแต่ไม่ได้สูบทุกวัน
- [] ประมาณวันละ 1-5 มวน
- [] ประมาณวันละ 10 มวน (ครึ่งซอง)
- [] ประมาณวันละ 20 มวน (หนึ่งซอง)
- [] ประมาณวันละ มากกว่า หนึ่งซอง

4.3 ท่านคิดว่าการสูบบุหรี่มีผลกระทบต่อผู้สูบในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสุขภาพ/ร่างกาย						
ด้านการเงิน						
ด้านอารมณ์						
ด้านการเรียน						
ด้านอื่น ๆ โปรดระบุ.....						

4.4 ท่านเคยดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (สุรา เบียร์ ไวน์) ในช่วงเวลาต่าง ๆ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

	จำนวนครั้ง						
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-40	มากกว่า 40
- ในปีก่อนหน้านี้	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
- ในระยะ 12 เดือนที่ผ่านมา	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
- ในระยะ 30 วันที่ผ่านมา	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]

4.5 ในระยะ 30 วันที่ผ่านมา มีกี่ครั้งที่ท่านดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ถึง 5 แก้ว ในการดื่มครั้งหนึ่ง ๆ

- [] ไม่มีเลยสักครั้ง
 [] ครั้งเดียว
 [] สองครั้ง
 [] ประมาณ 3-5 ครั้ง
 [] ประมาณ 6-9 ครั้ง
 [] ประมาณ 10 ครั้งขึ้นไป

4.6 ในระยะ 2 สัปดาห์ที่ผ่านมาจนถึงวันนี้ มีกี่ครั้งที่ท่านดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ถึง 5 แก้ว ในการดื่มครั้งหนึ่ง ๆ

- [] ไม่มีเลยสักครั้ง
 [] ครั้งเดียว
 [] สองครั้ง
 [] ประมาณ 3-5 ครั้ง
 [] ประมาณ 6-9 ครั้ง
 [] ประมาณ 10 ครั้งขึ้นไป

4.7 การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ท่านคิดว่ามีผลกระทบต่อผู้ดื่มในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสุขภาพ/ร่างกาย						
ด้านการเงิน						
ด้านอารมณ์						
ด้านการเรียน						
ด้านอื่น ๆ โปรดระบุ.....						

4.8 ท่านเคยสูบกัญชามากน้อยเพียงใด

	จำนวนครั้ง						
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-40	มากกว่า 40
- ในปีก่อนหน้านี้	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
- ในระยะ 12 เดือนที่ผ่านมา	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
- ในระยะ 30 วันที่ผ่านมา	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]

4.9 จากการสูบกัญชา ท่านคิดว่ามีผลกระทบกับตัวผู้เสพในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสุขภาพ/ร่างกาย						
ด้านการเงิน						
ด้านอารมณ์						
ด้านการเรียน						
ด้านอื่น ๆ โปรดระบุ.....						

4.10 ท่านเคยใช้ยากระตุ้นประสาทโดยที่ห้ามไม่ได้สิ่ง เช่น แอมเฟตามีน ยาแก้หวัด ยาขยัน ยาม้า

ยาลดความอ้วน ยาไอ เป็นต้น

	จำนวนครั้ง						
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-40	มากกว่า 40
- ในปีก่อนหน้านี้	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
- ในระยะ 12 เดือนที่ผ่านมา	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
- ในระยะ 30 วันที่ผ่านมา	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]

4.11 จากการใช้ยากระตุ้นประสาทโดยที่ห่มไม่ได้สิ่ง เช่น แอมเฟตามีน ยาแก้ปวด ยาขยัน ยาบ้า ยาลด
ความอ้วน ยาอี เป็นต้น ท่านคิดว่ามีผลกระทบต่อผู้เสพในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสุขภาพ/ร่างกาย						
ด้านการเงิน						
ด้านอารมณ์						
ด้านการเรียน						
ด้านอื่น ๆ โปรดระบุ.....						

4.12 ท่านเคยใช้ยาแก้ไอผสมโคเคอินดื่มน้ำอัดลม/เครื่องดื่มยาชูกำลังมากน้อยเพียงใด

	จำนวนครั้ง						
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-40	มากกว่า 40
- ในปีก่อนหน้านี้	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
- ในระยะ 12 เดือนที่ผ่านมา	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
- ในระยะ 30 วันที่ผ่านมา	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]

4.13 จากการใช้ยาแก้ไอผสมโคเคอินดื่มน้ำอัดลม/เครื่องดื่มยาชูกำลัง ท่านคิดว่ามีผลกระทบต่อตัวท่าน
ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสุขภาพ/ร่างกาย						
ด้านการเงิน						
ด้านอารมณ์						
ด้านการเรียน						
ด้านอื่น ๆ โปรดระบุ.....						

4.14 ท่านเคยเสพยาบ้า มากน้อยเพียงใด

	จำนวนครั้ง						
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-40	มากกว่า 40
- ในปีก่อนหน้านี้	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
- ในระยะ 12 เดือนที่ผ่านมา	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
- ในระยะ 30 วันที่ผ่านมา	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]

4.15 จากการเสพยาบ้า ท่านคิดว่ามีผลกระทบต่อผู้เสพในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสุขภาพ/ร่างกาย						
ด้านการเงิน						
ด้านอารมณ์						
ด้านการเรียน						
ด้านอื่น ๆ โปรดระบุ.....						

4.16 ท่านเคยเสพยาเล็ฟ ยาอี มากน้อยเพียงใด

	จำนวนครั้ง						
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-40	มากกว่า 40
- ในปีก่อนหน้านี้	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
- ในระยะ 12 เดือนที่ผ่านมา	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
- ในระยะ 30 วันที่ผ่านมา	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]

4.17 การเสพยาเล็ฟ ยาอี ท่านคิดว่ามีผลกระทบต่อผู้เสพในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสุขภาพ/ร่างกาย						
ด้านการเงิน						
ด้านอารมณ์						
ด้านการเรียน						
ด้านอื่น ๆ โปรดระบุ.....						

4.18 ตัวท่านเองเคยสูดดมสารระเหยโดยจงใจ เพื่อให้มีเมามากบ้างหรือไม่

	จำนวนครั้ง						
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20-40	มากกว่า 40
- ในปีก่อนหน้านี้	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
- ในระยะ 12 เดือนที่ผ่านมา	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]
- ในระยะ 30 วันที่ผ่านมา	[]	[]	[]	[]	[]	[]	[]

4.19 จากการศึกษาระยะเหยโดยจงใจ ท่านคิดว่ามีผลกระทบต่อผู้เสพในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
 มากน้อยเพียงใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสุขภาพ/ร่างกาย						
ด้านการเงิน						
ด้านอารมณ์						
ด้านการเรียน						
ด้านอื่น ๆ โปรดระบุ.....						

4.20 ท่านได้กระทำสิ่งต่อไปนี้ครั้งแรกเมื่อใด

	ประถม	ม.ต้น	ม.ปลาย/ ปวช.	ปวท./ปวส.	อนุปริญญา	ป.ตรี
สูบบุหรี่	[]	[]	[]	[]	[]	[]
ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (ที่ไม่ใช่การจิบเพื่อรู้รสอย่างเดียว)	[]	[]	[]	[]	[]	[]
สูบกัญชา	[]	[]	[]	[]	[]	[]
กินยาบ้า	[]	[]	[]	[]	[]	[]
ยากระตุ้นประสาท	[]	[]	[]	[]	[]	[]
เสพยาเลิฟ/ยาอี	[]	[]	[]	[]	[]	[]
สูดดมสารระเหยโดยจงใจ	[]	[]	[]	[]	[]	[]
ยาแก้ไข้ผสมโคเคอิน/โคกผสมโคเคอิน	[]	[]	[]	[]	[]	[]

5. อะไรทำให้คุณลองใช้สารเสพติดในครั้งแรกนั้น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เลียนแบบพ่อแม่/ผู้ปกครอง	☐ เป็นค่านิยมของนักศึกษา
☐ พี่น้องหรือญาติแนะนำ	☐ เลียนแบบครู - อาจารย์
☐ อยากลองด้วยตัวเอง	☐ เสพตามเพื่อน
☐ เพื่อนชักชวน/ซัดเพื่อนไม่ได้	☐ ประชดพ่อแม่
☐ เครียด/ไม่สบายใจ	☐ ร่วมงานรับน้อง/เลี้ยงส่งพี่
☐ เห็นตัวอย่างจากภาพโฆษณาสารเสพติด	☐ เพื่อให้เพื่อนยอมรับ
- จากสื่อต่าง ๆ

ข้อมูลส่วนตัวของท่าน

1. เพศ หญิง ชาย
2. อายุ.....ปี
3. กำลังศึกษาชั้นปี.....คณะ/โปรแกรม.....
4. สถาบันการศึกษา.....
5. ศาสนา พุทธ อิสลาม คริสต์ อื่น ๆ.....

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ได้เสียสละเวลาและให้ข้อมูลที่เป็นความจริงในการตอบแบบสอบถาม สำหรับข้อมูลของท่าน คณะผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและจะเสนอในภาพรวมเท่านั้น คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และประเทศชาติต่อไป

ขอบคุณในความร่วมมือ

คณะผู้วิจัย

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร อาจารย์/บุคลากร ที่ดูแลกิจการนักศึกษา

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านได้โปรดกาเครื่องหมาย / ลง หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง.....

คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมกระเสาะกระแสะ
ในกลุ่มนักศึกษาในปัจจุบัน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. นับถือศาสนา พุทธ อิสลาม คริสต์ อื่น ๆ (ระบุ).....
3. ระดับการศึกษาสูงสุด.....
4. หน่วยงานที่สังกัด..... ตำแหน่ง/หน้าที่ที่รับผิดชอบ
.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติด

1. ท่านคิดว่าเมื่อ 3—5 ปี ที่ผ่านมา พฤติกรรมการเสพยาเสพติดในกลุ่มนักศึกษา (รวมทั้งบุหรี และเหล่า) เปรียบเทียบกับในปัจจุบัน เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าในปัจจุบัน พฤติกรรมการเสพยาเสพติดในกลุ่มนักศึกษา (รวมทั้งบุหรี และเหล่า) เปรียบเทียบกับในอนาคคอีก 3-5 ปีข้างหน้า เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ขอให้ท่าน ระบุถึงปัจจัยเสี่ยง ที่มีผลต่อพฤติกรรมเสพยาเสพติดของนักศึกษาในสถานศึกษา (ท่านสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ปัจจัยส่วนตัว

- เจตคติ
- แรงจูงใจ
- บุคลิกภาพ
- การรู้จัก — ตัดสินใจ

ปัจจัยสิ่งแวดล้อม

- เพื่อน
- การรับสื่อ
- สภาพที่พักอาศัย

ปัจจัยครอบครัว

- สถานภาพทางเศรษฐกิจ
- ความสัมพันธ์ในครอบครัว
- การได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว
- การสื่อสารเกี่ยวกับสารเสพติดในครอบครัว

- สภาพปัญหาจากการเรียน
- สังคมแวดล้อมและสถานศึกษา
- กฎระเบียบและมาตรการที่สถานศึกษากำหนดขึ้น

4. ท่านคิดว่ามีผลกระทบใดบ้างต่อนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสพยาเสพติด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านคิดว่านักศึกษาในสถานศึกษาที่ท่านมีหน้าที่ดูแล มีพฤติกรรมเสพยาเสพติดประเภทใดมากที่สุด (โปรดจัดลำดับ 3 ข้อ)

☐ บุหรี่	☐ ยาบ้า
☐ เหล้า	☐ มึน
☐ กัญชา	☐ เฮโรอีน
☐ กระท่อม	☐ ยาอี
☐ สารระเหย/กาว	☐ อื่น ๆ ระบุ.....

6. มีพฤติกรรมใดบ้างที่บ่งบอกให้เห็นว่านักศึกษาในความดูแลของท่านเสพยาเสพติด

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

7. ภายในสถานศึกษาของท่าน มีกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันสารเสพติดอย่างไรบ้าง

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

8. โปรดระบุวิธีการป้องกัน / แก้ไขปัญหา พฤติกรรมการเสพยาเสพติดของนักศึกษาในความดูแลของท่าน

วิธีการป้องกัน

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

วิธีการแก้ไข

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....

ขอขอบคุณท่านที่ให้ความร่วมมือ
คณะผู้วิจัย

เลขที่	74
วันที่	28-1-45
เวลา	15:00 น.

ที่ ทม 1224/ ๑๔๐

คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ตู้ ป.ณ. 8๐ ต.หาดใหญ่
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112

๒๕ มกราคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน รศ.นพ.วีรศักดิ์ จงสูวิวัฒน์วงศา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จรจิตตร และคณะ จะทำโครงการวิจัย เรื่อง "พฤติกรรมการใช้สารเสพติด ปัจจัยเสี่ยง และผลกระทบจากการใช้สารเสพติดของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคใต้"

คณะศิลปศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมา พร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ คณะผู้จัดทำโครงการวิจัย มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

รพีพรรณ สุวรรณชัยโรจน์

(รองศาสตราจารย์ ดร.รพีพรรณ สุวรรณชัยโรจน์)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

ภาควิชาสารัตถศึกษา

โทร. 074-446128

ที่ ทม 1224/ ๐ ๑ ๑

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตู้ ป.ณ. 80 ต.หาดใหญ่

อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112

๒๘ มกราคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผศ.ดร.ไพโรจน์ กังวิเศษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จรจิตร และคณะ จะทำโครงการวิจัย เรื่อง "พฤติกรรม การใช้สารเสพติด ปัจจัยเสี่ยง และผลกระทบจากการใช้สารเสพติดของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาใน ภาคใต้"

คณะศิลปศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมาพร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ คณะผู้จัดทำโครงการวิจัย มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

รพีพรรณ สุวรรณรัฐโชติ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รพีพรรณ สุวรรณรัฐโชติ)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

ภาควิชาสารัตถศึกษา

โทร. 074-446128

เรียน ผศ.ดร. ไพโรจน์ กังวิเศษ

ขอเชิญคุณไพโรจน์ กังวิเศษ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม
เรื่อง พฤติกรรม การใช้สารเสพติด ปัจจัยเสี่ยง และผลกระทบจากการใช้สารเสพติดของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาใน ภาคใต้
ขอขอบคุณ
รพีพรรณ สุวรรณรัฐโชติ
คณบดีคณะศิลปศาสตร์

ที่ ทม 1224/ ๐19

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตู้ ป.ณ. 80 ต.หาดใหญ่

อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112

๑๖ มกราคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน รศ.ดร.วัน เดชพิชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จรจิตร และคณะ จะทำโครงการวิจัย เรื่อง "พฤติกรรมการใช้สารเสพติด ปัจจัยเสี่ยง และผลกระทบจากการใช้สารเสพติดของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในภาคใต้"

คณะศิลปศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่แนบมา พร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บข้อมูลของ คณะผู้จัดทำโครงการวิจัย มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

เบญจมาภรณ์ วัฒนศิริ

ขอแสดงความนับถือ

เบญจมาภรณ์ วัฒนศิริ
11/๑๖/๒๕๔๕

รพีพรรณ สุวรรณรัฐโชติ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รพีพรรณ สุวรรณรัฐโชติ)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

Dis/ny

ภาควิชาสารัตถศึกษา 8 ม. 45

โทร. 074-446128

ภาควิชาสารคดีศึกษา	คณะศิลปศาสตร์
รับสงท 3-61	รับ/ : 0A94
ทศ 16 ก.พ. 25	วันที่ 15 ก.พ. 25
วท 14-04	เวลา 15.00

ที่ นร ๑๗๐๘/ ๔๑๙

สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคใต้
๔๓๔ ถนนไทรบุรี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ๙๐๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

เรื่อง การตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณบดีคณะศิลปศาสตร์

อ้างถึง หนังสือที่ ทม ๑๒๒๔/๐๑๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ให้สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคใต้ ตรวจสอบเนื้อหาแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้สารเสพติด ปัจจัยเสี่ยง และผลกระทบจากการใช้สารเสพติดของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาภาคใต้นั้น

ในการนี้ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคใต้ เห็นว่าแบบสอบถามดังกล่าวมีเนื้อหาถูกต้องชัดเจนพอสมควร ส่วนประเด็นที่ยังไม่ชัดเจนได้เขียนเสนอแนะไว้ในแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสมลักษณ์ สังข์เกษม)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคใต้

ส่วนอำนวยการและสนับสนุน

โทรศัพท์ (๐๗๕) ๓๑๒๐๔๘ , ๓๒๑๕๑๕

โทรสาร (๐๗๕) ๓๑๑๓๕๔

<http://www.oncb.go.th>

ที่ ทม 1224/

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตู้ ป.ณ. 80 ต.หาดใหญ่

อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112

๒๕ มกราคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ตามรายชื่อท้ายนี้

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จรจิตร และคณะ จะทำโครงการวิจัย เรื่อง "พฤติกรรม
การใช้สารเสพติด ปัจจัยเสี่ยง และผลกระทบจากการใช้สารเสพติดของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาใน
ภาคใต้"

คณะศิลปศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่อง
ดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับแบบสอบถาม ดังที่
แนบมา พร้อมนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การ
เก็บข้อมูลของ คณะผู้จัดทำโครงการวิจัย มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอ
ขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รพีพรรณ สุวรรณัญญัติ)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

ภาควิชาสารัตถศึกษา

โทร. 074-446128

สำเนาเดียวกันเรียน

รศ.นพ.วีรศักดิ์ จงสุวิวัฒน์วงศ์ ๒๕๖๑๐๔ อาจารย์ประเสริฐ ต้นสกุล ✓

รศ.ดร.วัน เดชพิชัย ๒๕๖๑๐๑ ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคใต้

รศ.ดร.ไพโรจน์ อภิบาลรัตน์

บทคัดย่อ

สารเสพติดที่พบมากในภาคใต้ ได้แก่ กระท่อม กัญชา ยาบ้า เฮโรอีน ยาอี ยาเค และยาแก้ไอผสมโคเคอีน การป้องกัน และการแก้ไขปัญหายาเสพติดในภาคใต้มีลักษณะเช่นเดียวกับภาคอื่นๆ ที่ต้องปฏิบัติตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล คือ ยุทธศาสตร์ "พลังแผ่นดิน" โดยใช้หลัก "การป้องกันนำหน้าการปราบปราม" ผู้เสพต้องได้รับการรักษา ผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษโดยเด็ดขาด" สำหรับการดูแลรักษาผู้ติดสารเสพติดในภาคใต้มี 3 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกอยู่ในความดูแลของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมอบนโยบายให้โรงพยาบาลอำเภอทุกแห่งมีศักยภาพในการบำบัดรักษาผู้เสพติดเพิ่มเติมจากการที่มีศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดอยู่ก่อนแล้ว ลักษณะที่ 2 เป็นความรับผิดชอบของชุมชน โดยเฉพาะองค์กรทางศาสนาซึ่งจัดเป็นสถานบำบัดตามหลักศาสนาอิสลาม และศาสนาพุทธ ส่วนลักษณะที่ 3 เป็นความรับผิดชอบของกองทัพบก ร่วมกับกรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย ได้จัดตั้งโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองเพื่อฟื้นฟูร่างกายและจิตใจผู้ต้องโทษคดียาเสพติดที่ พันโทฯจากกรมราชทัณฑ์

การทบทวนองค์ความรู้ เรื่องสภาพปัญหา และมาตรการ ในการจัดการกับปัญหา การใช้สารเสพติดในภาคใต้

A systematic review of the substance abuse situation and management strategies in Southern Thailand

ช่อลดา พันธูเสนา * สาวิตรี อัมฉางค์กรชัย* .

สุจิตรา จรจิตร * อมรา ศรีสัจจัง* สมลักษณ์ สังข์เกษม* *
ขวัญตา บาลทิพย์ * เขาวรัตน์ มัชฌิม* พิไลรัตน์ ทองอุไร*

* คณาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**ผู้อำนวยการส่วนอำนวยความสะดวกและสนับสนุน สำนักงานป.ป.ส ภาคใต้

Abstract

Substances commonly used in the Southern part of Thailand include Krathom(mitragyna). Canabis, methamphetamine, heroine, ectasy, ketamine and codeime-cough syrup. The prevention and control of substance abuse in the South are similar to those in the other parts of Thailand which comply the government urgent policy of the "National coalition Strategy". This policy is based on the principle that "prevention should come before control, drug users must be treated and drug dealers must be arrested". The management of the substance dependents can be classified into the systems. The first system is carried out under the responsibility of the Ministry of Public Health which declares that all community hospitals have a potential to set up a treatment program for drug abusers. The second system is under the responsibility of the community, especially the local religious organizations, both Buddhist and Islamic ways. The third system is the collaborative program between the Military and the Department of Detention of the Ministry of Interior Affairs. A special kind of the "people Development School" was organized, functioning mainly for physical and psychological rehabilitation of the drug users who are released from the prison or detention centres.

บทนำ

ปัญหาสารเสพติด แพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและกว้างขวางมากขึ้นในสังคมไทย จากสถิติเกี่ยวกับผู้เข้ารับการรักษาในปี 2542 ในประเทศไทยมีจำนวนผู้เข้ารับการรักษาปัญหาจากสารเสพติดทั้งสิ้น 38,452 คน เป็นผู้เข้ารับการรักษาใหม่ 24,488 คน และเป็นผู้เข้ารับการรักษาซ้ำจำนวน 13,964 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้เข้ารับการรักษาในภาคใต้จำนวน 3,332 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 (สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด, 2542)

ภาคใต้ประกอบด้วย 14 จังหวัด พื้นที่ภาคใต้เกือบทุกจังหวัด ติดชายทะเลทั้งฝั่งอ่าวไทย และฝั่งอันดามัน (ยกเว้นจังหวัดยะลา) มีพรมแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย ใน 4 จังหวัด คือ สงขลา สตูล ยะลา และนราธิวาส และยังติดกับประเทศพม่าด้านจังหวัดระนอง โดยทั่วไปปัญหายาเสพติดที่สำคัญ คือ ปัญหาการค้า การแพร่ระบาด การลักลอบนำเข้า-ส่งออกยาเสพติด การเพาะปลูกกัญชาและพืชกระท่อม ประเภทของยาเสพติดที่พบ ได้แก่ เฮโรอีน เมทแอมเฟตามีน กัญชา เอ็กซ์ตาซี ผีน สารระเหย พืชกระท่อม ยาแก้ไอ วัตถุออกฤทธิ์อื่นๆ เป็นต้น (ศ.ป.ส.จ. สงขลา, 2544) สารเสพติดมีอยู่ในสังคมไทยมานาน จนไม่อาจจะทราบว่ามีขึ้นเมื่อใด การผลิต จำหน่าย การเสพและอันตรายจากการเสภก็เป็นที

ทราบกันทั่วไป ประกอบกับรูปแบบการเสพสารเสพติดก็มีการเปลี่ยนแปลงไปเป็นอันมาก เป็นเหตุให้สังคมเริ่มตระหนักถึงอันตรายที่มีต่อสังคม สุขภาพ และเศรษฐกิจ ดังนั้นการควบคุมการขยายตัวของปัญหาและลดปัญหาการแพร่ระบาดของสารเสพติด จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายจากสังคมอย่างจริงจัง ในการป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติด จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันของปัญหาและ มาตรการที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับฐานข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้สารเสพติด และมาตรการต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาค่าการใช้สารเสพติดในกลุ่มประชากรภาคใต้ยังมีน้อย และยังไม่มีการประมวลองค์ความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดในภาคใต้เอาไว้ กลุ่มผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรที่มีความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ จึงร่วมกันประเมินสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับสารเสพติดในภาคใต้ โดยดำเนินการรวบรวม ทบทวน ประมวล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติดที่ผ่านมา เพื่อหา มาตรการทางเลือกในการป้องกันแก้ไขปัญห และได้กรอบของประเด็นการวิจัยในการแก้ไขปัญหาค่าการใช้สารเสพติดในท้องถิ่นภาคใต้ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาองค์ความรู้ในภาคใต้ที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดในประเด็นต่างๆ ดังนี้

- 1) ข้อมูลและผลงานวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาสารเสพติด ซึ่งไม่รวมเครื่องดื่มประเภทแอลกอฮอล์และบุหรี่ ได้แก่ การผลิต การจำหน่าย การแพร่ระบาด การขนส่งสารเสพติดในภาคใต้
- 2) ข้อมูล และผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบจากปัญหาสารเสพติด ศึกษาทั้งทางด้านสังคม สาธารณสุขและเศรษฐกิจ
- 3) ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของรัฐ (ทหาร ตำรวจ ป.ป.ส.) ในการควบคุมและปราบปรามยาเสพติด
- 4) ข้อมูลและผลงานวิจัยเกี่ยวกับมาตรการต่างๆ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขั้นทุติยภูมิและการดูแลรักษาแบบตติยภูมิ

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสารอย่างเป็นระบบ (systematic reviews) เพื่อทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาจากเอกสาร งานวิจัยต่างๆ ที่มีผู้ทำไว้เกี่ยวกับสารเสพติดและการเสพสารเสพติดในภาคใต้

แหล่งข้อมูล ได้แก่สถิติเกี่ยวกับการจับกุมคดียาเสพติด การสำรวจครัวเรือน และผู้รับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลต่างๆ

- ข้อมูลที่เก็บรวบรวมโดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฯลฯ

- วิทยานิพนธ์ ของสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดในภาคใต้

- งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดในภาคใต้

- รายงานการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดในภาคใต้

วิธีการสังเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการโดยผู้ร่วมวิจัยทุกท่านทำการสืบค้นข้อมูลโดยแบ่งกันรับผิดชอบอ่าน และวิเคราะห์เนื้อหาแต่ละส่วน จากแหล่งข้อมูลดังกล่าว ข้างต้น จากนั้นจึงรวบรวมเนื้อหาในแต่ละประเด็นที่เกี่ยวข้องจากเอกสารแต่ละฉบับ ส่งให้หัวหน้าโครงการวิจัยเป็นผู้สรุปในภาพรวม และจัดประชุมเพื่อร่วมกันตรวจสอบ วิเคราะห์ และสังเคราะห์เนื้อหา แล้วจึงดำเนินการจัดทำ รายงานขั้นสุดท้าย

ผลการศึกษา

1. สถานการณ์การแพร่ระบาดของสารเสพติดในภาคใต้

● ภาคใต้ เป็นพื้นที่ตั้งรับของตัวยาเสพติดไม่ต่ำกว่า 10 ชนิด โดยมีกลุ่มผู้บริโภคเฉพาะในแต่ละตัวยา เช่น ยาบ้าในกลุ่มวัยรุ่นนักเรียน นักศึกษา เฮโรอีนในกลุ่มอาชีพแรงงานรับจ้าง ยาแก้ไอในกลุ่มวัยรุ่น ยาไอเสฟในกลุ่มนักท่องเที่ยวตามสถานบันเทิง เป็นต้น ซึ่งความรุนแรงอยู่ที่กลุ่มวัยรุ่น วัยทำงาน จึงเป็นเรื่องน่าวิตก เพราะเป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อสูง

● สถานการณ์การแพร่ระบาดของสารเสพติดในภาคใต้ พบว่ามีแนวโน้มจะขยายตัวเป็นแหล่งจำหน่ายยาเสพติดขนาดใหญ่ ยาเสพติดที่กำลังระบาดอยู่ในภาคใต้ปัจจุบันมีหลายชนิด กระจายอยู่ทั้งในพื้นที่จังหวัดชายแดนและจังหวัดที่ไม่มีเขตติดต่อชายแดนในอัตรา ส่วน ร้อยละ 52 และร้อยละ 48 ที่พบมาก ได้แก่ กระท่อม กัญชา ยาบ้า เฮโรอีน ยาไอ ยาเค และยาแก้ไอผสมโคโคเดอีน (สำนักงานป.ป.ส.ภาคใต้, 2543) จากรายงานการประมาณการจำนวนผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในภาคใต้ (ศรีสมภพและกฤษมา, 2545) พบว่ามีผู้เคยใช้กระท่อมมากที่สุด จำนวน 452,500 ราย หรือร้อยละ 8.0 ของประชากรทั้งหมด รองลงมา คือ กัญชา จำนวน 240,600 ราย หรือ ร้อยละ 4.2 และยาบ้า ประมาณ 60,800 ราย หรือร้อยละ 1.1 ของประชากรทั้งหมด

● กระท่อมเป็นยาเสพติดที่นิยมมากในภาค

ได้ตอนบน โดยเฉพาะจังหวัดนครศรีธรรมราช และ จังหวัดสุราษฎร์ธานี กระทบนิยมนปลูกกันมากในภาคใต้ เสพโดยใช้ใบ อาจเคี้ยวใบดิบหรือนำใบมาตากแห้งแล้วบดเป็นผงนำมารับประทาน สาเหตุที่มีการแพร่ระบาดของพืชกระท่อมเนื่องมาจากเชื่อว่าช่วยในการทำงาน โดยเฉพาะชาวสวนยางต้องทำงานตั้งแต่ช่วงเที่ยงคืนจนถึงช่วงกลางวันในการกรีดยาง เก็บน้ำยางและทำแผ่นยาง

- กฎาเป็นยาเสพติดที่นิยมใช้แพร่หลาย จึงแพร่ระบาดอยู่ทั่วไปในภาคใต้ พื้นที่ที่จำหน่ายกัญชาอยู่ในจังหวัดสงขลา (อำเภอหาดใหญ่ อำเภอสะเดาและอำเภอสิงหนคร) และจังหวัดสุราษฎร์ธานี (อำเภอเกาะสมุยและอำเภอเกาะพะงัน) พฤติกรรมการเสพกัญชาของผู้เสพในภาคใต้คือมวนค้ายิบหรือสูบ ผู้เสพติดกัญชาไม่นิยมเข้ารับการรักษา และส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นยาเสพติดที่ไม่ร้ายแรง (ตลาดยาเสพติดในประเทศไทย, 2544)

- การค้าส่งยาบ้าที่เป็นแหล่งใหญ่ในภาคใต้ พบที่อำเภอเมืองและอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอเมือง จังหวัดระนอง สำหรับจังหวัดชายแดนที่สำคัญพบมากที่อำเภอสุโขทัย จังหวัดนราธิวาส พื้นที่เหล่านี้ นอกจากมีแหล่งจำหน่ายหลายแห่งแล้ว การจำหน่ายยังเป็นการซื้อ-ขาย ด้วยหน่วย “คอก” (200 เม็ด) เป็นหลัก ยาบ้าที่มีการจำหน่ายในภาคใต้มีการซื้อ

ขายอัตราต่อเม็ดที่ 45 บาท ซึ่งเป็นราคาต่ำที่สุด ราคานี้เป็นราคาที่ซื้อขายกันที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และราคาสูงสุดต่อเม็ดก็มีอัตราต่างๆ คือ 120 บาท 150 บาท และ 200 บาท ราคาที่แตกต่างกันนี้ขึ้นอยู่กับว่าการซื้อขายอยู่ใกล้แหล่งค้าส่งหรือไม่ (ตลาดยาเสพติดในประเทศไทย, 2544)

- สำหรับแหล่งค้าเฮโรอีน แบบขายส่ง รายสำคัญพบที่อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี อำเภอสุโขทัย-ไกลง จังหวัดนราธิวาส อำเภอสะเดา อำเภอหาดใหญ่ และอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ราคาเฮโรอีน โดยเฉลี่ยเมื่อบรรจุในหลอดกาแฟ ที่จำหน่ายที่อำเภอสิงหนคร ราคาหลอดละ 120 บาท ที่หมู่บ้านจันทร์วิโรจน์ อำเภอหาดใหญ่ ราคาหลอดละ 150 บาท (ตลาดยาเสพติดในประเทศไทย, 2544)

- การค้ายาอีและยาเค ยาเสพติด 2 ชนิดนี้มีแพร่ระบาดในภาคใต้ มีแหล่งจำหน่ายอยู่ที่จังหวัดสงขลาและจังหวัดสุราษฎร์ธานี สันนิษฐานว่า มีการนำเข้ามาขายจากประเทศเพื่อนบ้านเขตติดต่อในภาคใต้ นิยมใช้กันในแหล่งบันเทิงกลางคืน เพื่อเพิ่มความสนุกสนาน พบการแพร่ระบาดในกลุ่มนักท่องเที่ยวซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ สำหรับยาอีที่พบว่ามีกำลังค้าส่งกันอย่างมากที่อำเภอ หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปัจจุบันราคาขายปลีกราคาสูงตั้งแต่เม็ดละ 600 บาท-800 บาท ส่วน “ยาเค” ที่จำหน่ายในสถานบันเทิง อำเภอหาดใหญ่ ซื้อ-ขายกันในราคา ห่อละ 500 บาท ซึ่งเป็นราคาขาย

ปลีกให้แก่ผู้เสพ เท่านั้น (ตลาดยาเสพติดในประเทศไทย, 2544)

- ยาแก้ไอผสมโคเดอีน กำลังมีการแพร่

ระบาดอย่างมาก ใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากยาแก้ไอผสมโคเดอีน ที่นำเข้ามาจากประเทศเพื่อนบ้าน มีปริมาณโคเดอีนที่สูงกว่า ยาแก้ไอที่ผสมโคเดอีนในประเทศไทย ยาแก้ไอผสมโคเดอีนนี้สามารถนำมาผสมได้กับเครื่องดื่มทุกชนิด แต่ที่นิยมกันมากที่สุดได้แก่การนำมาผสมกับเครื่องดื่มโค้ก และในการใช้ยาแก้ไอผสมโคเดอีนนี้ ยังมีการใช้ยากันยุงชนิดหนึ่งซึ่งส่งเข้ามาจากประเทศเพื่อนบ้านเช่นกัน มาหักให้เป็นผงผสมกับน้ำเชื่อมและเทผสมลงไปในการดื่มที่มีการใส่ยาแก้ไอผสมโคเดอีน ทั้งนี้เพื่อเร่งความมึนเมาให้มากขึ้น ยาแก้ไอชนิดนี้มีขายกันแพร่หลายในร้านน้ำชาที่มีตู้คาราโอเกะ โดยเฉพาะที่อำเภอสุโขทัย จังหวัดนครราชสีมา ราคาในปัจจุบัน ขายกันขวดละ 100 ซี.ซี. ราคา 390 บาท การขายก็ขายกันเฉพาะขาประจำเท่านั้น ไม่ขายให้กับผู้ซื้อรายใหม่ที่ไม่รู้จัก(ศรีระมะระ, 2545)

- สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สารเสพติด

ในกลุ่มเสี่ยงต่างๆ ในภาคใต้ ที่ศึกษากันมา มีเพียงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนในภาคใต้ ดังเช่นการศึกษาของวันชัยและคณะ (2543) ที่ทำการศึกษากลุ่มเด็กและเยาวชนในระบบโรงเรียน นอกกระบบโรงเรียน ซึ่งนับถือศาสนาพุทธและศาสนา

อิสลาม พบผลที่ตรงกันคือ ปัจจัยที่มีการชักชวนให้ทดลองสารเสพติดจากเพื่อน และจากการศึกษาของวันชัยและคณะ (2541) กล่าวว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการติดยาและสารเสพติด ได้แก่พื้นฐานทางครอบครัว กลุ่มเพื่อน และลักษณะบุคลิกภาพส่วนบุคคล

2. ผลกระทบจากปัญหาสารเสพติด

สารเสพติดทุกประเภทเมื่อมีการเสพจนติดแล้ว มีผลกระทบต่อสุขภาพของผู้เสพ มีผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจและประเทศชาติ การออกฤทธิ์ของสารเสพติดที่มีผลต่อสุขภาพของผู้เสพ มี 3 ประเภท คือ

1) ออกฤทธิ์กดศูนย์ประสาท และอวัยวะต่างๆ ของร่างกายผู้เสพ ที่พบได้แก่ เหล้า เฮโรอีนและสารที่เป็นอนุพันธ์ของฝิ่น ฯลฯ ซึ่งจะมีฤทธิ์คล้ายเอ็นดอร์ฟินซึ่งเป็นสารเคมีในสมองที่ระงับความเจ็บปวด.

2) ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท สารเสพติดประเภทนี้ ได้แก่ บุหรี่ โคเคน ยาบ้า กระต่อม เป็นต้น สารเสพติดประเภทนี้ทำให้ผู้เสพรู้สึกกระปรี้กระเปร่า มีพลังกำลังมากขึ้น

3) ออกฤทธิ์หลอนประสาท สารเสพติดประเภทนี้ได้แก่ กัญชา ยาอี ยาเค เป็นต้น เมื่อเสพจนติด ฤทธิ์ยาทำให้การได้ยินเสียง และการมองเห็นแสงสีต่างๆ ผิดไปจากความ

เป็นจริง เคลิบเคลิ้ม อารมณ์อ่อนไหวเปลี่ยนแปลงง่าย ความคิดเลื่อนลอยสับสน ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้

สำหรับผลกระทบต่อครอบครัวของผู้เสพ ทำให้ความรับผิดชอบต่อครอบครัวหมดไป ครอบครัวหมดความสุขและเป็นภาระต่อบุคคลในครอบครัว หรือทำความเดือดร้อนให้กับครอบครัว

ส่วนผลกระทบต่อสังคม เมื่อไม่มีเงินจะซื้อยามาเสพ ผู้เสพยาักเป็นอาชญากร ต้องลักขโมย จี้ชิงทรัพย์ ฯลฯ นอกจากนั้นยังมีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการใช้จ่ายเป็นจำนวนมากในการซื้อสารเสพติดมาเสพ สารเสพติดบางตัว เช่น เฮโรอีน มีราคาแพงมาก อาจต้องใช้เงินตั้งแต่ 500 -1,000 บาทต่อวัน สำหรับยาบ้าที่แพร่ระบาดรุนแรง ในช่วง 2-3 ปีนี้พบว่า ปัจจุบันมีผู้ติดยาบ้าประมาณ 2 ล้านคน สังคมต้องสูญเสียไปกับส่วนนี้ ยาบ้าจากแหล่งชาย แหล่งแรก 30 บาทต่อเม็ด แต่เมื่อถึงมือผู้ซื้อ 70 -100 บาทต่อเม็ด (ประเสริฐ, 2544) สำหรับยาอี ที่ พบว่ามีการลำเลียงกันอย่างมากที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ปัจจุบันราคาเม็ดละ 600 บาท ผลเสียหายด้านเศรษฐกิจนี้จากการประมาณการจำนวนประชากรในภาคใต้ที่ใช้สารเสพติดในเดือนมีนาคม - สิงหาคม 2544 พบว่าจำนวนประชากรที่ใช้ยาเสพติดมีจำนวนทั้งสิ้น 7,312,200 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 16.4 จากจำนวนประชากรทั้งหมด (ศรีสมภพและกุสุมา, 2545) อาภา

และคณะ (2540) กล่าวว่าหากแต่ละคนใช้สารเสพติดประเภทต่างๆ เฉลี่ยเพียงคนละประมาณ 25 บาทต่อวัน ในหนึ่งวันต้องสูญเสียเงินเพื่อไปซื้อสิ่งที่เป็นอันตรายเข้าสู่ตัวถึงวันละประมาณ 160 ล้านบาท หรือปีละกว่า 6 หมื่นล้านบาท และถ้าหากขจัดปัญหานี้ได้ นอกจากจะลดจำนวนเงินที่สูญเสียไปในทางไร้ประโยชน์ได้แล้ว บุคคลเหล่านั้นจะมีสมรรถภาพในการทำงานเพิ่มขึ้น อาจหารายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งหากหารายได้เพิ่มเพียงคนละ 25 บาท เท่านั้น ก็จะกลายเป็นว่าสามารถสร้างประโยชน์ร่วมกันได้ถึงกว่าแสนล้านบาทต่อปี

นอกจากค่าใช้จ่ายดังกล่าวแล้ว รัฐยังต้องนำงบประมาณแผ่นดินมาจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการบำบัดรักษาและการปราบปราม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด สำหรับงบประมาณที่รัฐจัดสรรตามเป้าหมายแผนปฏิบัติการเอาชนะยาเสพติด ในปีงบประมาณ 2544 เป็นจำนวนเงิน 2,006 ล้านบาท และในปีงบประมาณ 2545 เพิ่มขึ้นอีก 1,521 ล้านบาท เป็น 3,527 ล้านบาท ในจำนวนนี้ ปี 2545 ภาคใต้ได้รับจัดสรรเป็นงบประมาณที่ผ่านป.ป.ส.ถึง 7,820,000 บาท ไม่รวมกับงบที่ผ่านทางกระทรวงทบวงกรมต่างๆ ในส่วนกลาง (เอกสารประกอบการจัดประชุมชี้แจงการบูรณาการแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับภาค/จังหวัด 5-6 พฤศจิกายน 2544)

สำหรับค่าบำบัดรักษาผู้ติดยาของศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติดภาคใต้ จังหวัดสงขลา ผู้ที่รับรักษาแบบผู้ป่วยนอก ต้องเสียค่ารักษาคนละ 300 บาทต่อเดือน ถ้าเป็นเรื้อรังใช้ ระยะเวลารักษานาน ค่ารักษาแพงขึ้นเป็น 400 บาทต่อเดือน สำหรับผู้ป่วยใน จะต้องนอนอยู่ที่ศูนย์อย่างน้อย 21 วัน ค่ารักษาพยาบาลเป็นคนละ 2,000 บาทต่อรอบการรักษา (รายงานสถิติวิเคราะห์ระบบข้อมูลกาวติดยาเสพติดประชากร ซึ่งรับการบำบัดรักษาทั่วประเทศ, 2542)

3. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน ภาคใต้

ในภาคใต้มีการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เช่นเดียวกับภาคอื่น ๆ โดยมีสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคใต้ รับผิดชอบโดยตรงในการประสานงานความร่วมมือจากทุกองค์กร ทั้งภาครัฐ เอกชน และองค์กรประชาชนในท้องถิ่น เพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

สำหรับในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูลซึ่งมีการแพร่ระบาดของ ยาเสพติดในชาวไทยมุสลิมขยายตัวอย่างรวดเร็ว รัฐบาลจึง ต้องสร้างเอกภาพในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

เป้าหมาย โดยอาศัยองค์กรทางศาสนาเข้ามาร่วมรับผิดชอบ อย่างจริงจัง ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2534-2545 โดยมีการจัดงบประมาณเฉพาะและมีการดำเนินการต่างๆ ได้แก่

- การจัดสัมมนาผู้นำชุมชนและผู้นำศาสนา เพื่อวางแผนแก้ปัญหาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

- การจัดทำคู่มือการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยชุมชน พิมพ์ทั้ง 2 ภาษาคือภาษาไทยและภาษายาวี โดยแจกจ่ายให้กับผู้นำทางศาสนาไว้ใช้เผยแพร่ความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติด

- การใช้มาตรการทางสังคมในการต่อต้านผู้จำหน่ายยาเสพติด โดยเจ้าหน้าที่มัสยิดไม่ให้ความสำคัญต่อครอบครัวผู้ค้ายาเสพติด ตัวอย่างเช่น ไม่ไปร่วมงานบุญ ไม่ให้เยี่ยมของใช้ของมัสยิด ไม่ให้อาศัยอยู่ในเขตที่ดินของมัสยิด รวมทั้งแจ้งไปยังมัสยิดอื่นๆ มิให้ต้อนรับหรือให้ความช่วยเหลือ ไม่ให้มัสยิดรับเงินบริจาคของผู้ค้ายาเสพติด ดังเช่น โครงการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนด้วยกระบวนการประชาคมมุสลิม (ฮุกุมปากัต) ของอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกระบวนการประชาคมมุสลิมในอำเภอจะนะต่อต้านสารเสพติดในชุมชนมุสลิม ปลุกจิตสำนึกให้ชุมชนมุสลิมตื่นตัวเกิดกระแสสังคมต่อต้านสารเสพติดในลักษณะรวมพลัง ให้ประชาคมใช้กระแสกดดันให้กลุ่มผู้เสพยาเสพติด เลิกยวเสพติด และเข้ามาอยู่ในสังคมตามครรลองของชุมชน

ให้ประชาคมกดดันให้กลุ่มผู้ค้าสารเสพติดเลิกขายยาเสพติดในชุมชนมุสลิม และให้ชุมชนเข้มแข็งเป็นภูมิคุ้มกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดตลอดไป คัดเลือกหมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จเป็นหมู่บ้านเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งผลการดำเนินงานในรอบ 3 เดือน (เมษายน 2544-กรกฎาคม 2545) พบว่า ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ โดยประเมินจากการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ช่วยในการดูแลการเสพยาเสพติด การลักลอบจำหน่ายยาเสพติดในหมู่บ้าน สรุปได้ว่ากฎข้อบังคับของศาสนาสสามารถควบคุมความประพฤติของบุคคลในสังคม และจำนวนผู้เสพยาเสพติดลดลง

นอกจากนั้นยังมีการประสานความร่วมมือระหว่างบ้าน โรงเรียน และมัสยิด (*บรรม*) และ บ้าน วัด/ และโรงเรียน (*บวร*) เพื่อแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดอย่างจริงจัง จากผลการวิจัยเกี่ยวกับโครงการ *บรรม* ในโรงเรียนมุสลิมวิทยา อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง และ *บวร* ที่โรงเรียนศรีบรรพต-พิทยาคม อ. ศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง (สมมาศ, เมธิณี และธวัช, 2544) พบว่า มีรูปแบบการประสานความร่วมมือในการดำเนินงานอย่างเป็นทางการ โรงเรียนเป็นแกนหลักในการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียนผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา และหน่วยงานราชการในพื้นที่เพื่อจัดทำกิจกรรมป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน

4. สถานการณ์เฉพาะและปัจจัยที่ดำรงอยู่

- การศึกษาอุปสงค์และอุปทานในกลุ่มประชากรต่างๆ ในภาคใต้ พบว่า

- กลุ่มประชากรอาชีพประมง ในการศึกษา

อุปสงค์ พบว่า กลุ่มอาชีพประมงมีประสบการณ์การใช้สารเสพติดค่อนข้างสูง ลูกเรือร้อยละ 80 เคยใช้สารเสพติดมาก่อนและสารชนิดแรกที่ใช้ได้แก่ กัญชา ร้อยละ 53 ยาบ้าและเฮโรอีน ร้อยละ 24 และ 8 ตามลำดับ ลูกเรือวนดำและวนลากมากกว่าครึ่งเคยใช้สารเสพติด 2 ชนิดขึ้นไปและในกลุ่มผู้ใช้สารเสพติด พบว่าลูกเรือวนดำเคยใช้กัญชาสูงที่สุด ร้อยละ 72 และสูงกว่าผู้เคยใช้เฮโรอีนและยาบ้า 5 เท่า และ 2 เท่า ตามลำดับ ส่วนการศึกษาอุปทาน พบว่า มี 2 ระบบใหญ่ คือการจำหน่ายปลีกขณะเรือเทียบฝั่ง และการจำหน่ายปลีกกลางทะเล (วิชา, วิชัย, เพิ่มพันธ์ และธวัช , 2543)

- กลุ่มประชากรนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ในการศึกษาอุปสงค์ พบว่า มีการใช้สารเสพติด (ไม่รวมบุหรี่และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์) หลายชนิดพบประเภทยาบ้ามากที่สุด ที่เหลือได้แก่ ยาแก้ไอผสมเครื่องดื่ม กัญชา กระเทียม ยาไอ และโคเคน พบบ้างเป็นรายสถาบัน ส่วนการศึกษา อุปทานพบว่าส่วนใหญ่มีขายนอกสถาบันโดยซื้อมาใช้ร่วมกันในหอพักนอกสถาบัน และพบบางรายที่มีการนำมาใช้ในหอพักของ

สถาบัน (สุจิตราและคณะ, 2545; อมรา, 2545; อัมพร และคณะ, 2545)

- กลุ่มประชาชนในชุมชน ในการสอบถามนักเรียนในชุมชนอำเภอตะโหมดจังหวัดพัทลุง (สมมาศ, เมทินี และธวัช, 2544) เกี่ยวกับข้อมูลสารเสพติดในชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ระบุว่าชุมชนที่ตนอาศัยอยู่มีการเสพยาเสพติด ยาบ้า กัญชา ใบกระท่อม และเฮโรอีน ส่วนชนิดยาเสพติดที่มีการผลิตในชุมชน ได้แก่กัญชาและพืชกระท่อม

• ในภาคใต้มีหมู่บ้านชุมชนเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติดจำนวน 1,082 หมู่บ้านหรือชุมชน คิดเป็นร้อยละ 13 ของหมู่บ้านทั้งหมด ซึ่งนับว่าน้อยกว่าทุกๆ ภาคของประเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักเกณฑ์ “3 ไม่” (ไม่มีผู้ค้า ไม่มีผู้เสพ ไม่มีการผลิต) อาจทำได้ยากในภาคใต้เนื่องจาก การเคียวใบกระท่อมเป็นที่นิยมกันมากจนเป็นวัฒนธรรมในบางท้องถิ่น นอกจากนั้นหมู่บ้านที่มีปัญหาเสพยาเสพติดระดับรุนแรงและปานกลาง ส่วนใหญ่จะมีผู้ค้าและผู้เสพในแต่ละหมู่บ้านเป็นจำนวนมาก หมู่บ้านเหล่านี้จำนวนไม่น้อย มีผู้ค้ารายกลางที่สามารถกระจายยาเสพติด ให้แก่ผู้ค้ารายย่อยหรือผู้เสพไปยังหมู่บ้านข้างเคียง โดยมีอิทธิพลหนุนหลัง เป็นผลให้

หมู่บ้านนั้นๆ มีปัญหาเสพยาเสพติดรุนแรงตามไปด้วย (ข้อมูลสถานการณ์ปัญหาเสพยาเสพติด, 2544)

• ในปี 2544 พื้นที่ภาคใต้ ได้มีการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านที่มีปัญหารุนแรง/ปานกลาง ด้วยกลยุทธ์เสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็งได้ประมาณ 120 หมู่บ้านหรือชุมชนจากการติดตามผลสรุปบทเรียนภายในหมู่บ้านพบว่า หมู่บ้านหรือชุมชนบางแห่งก็ยังไม่สามารถทำให้กลยุทธ์ดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างยั่งยืนได้ ทั้งนี้ด้วยสาเหตุสำคัญ คือการขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ให้รับช่วงภารกิจทำให้ขาดความต่อเนื่อง ขาดการปราบปรามผู้ค้าที่มีอิทธิพลอื่นๆ สนับสนุน ขาดการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดฟื้นฟูจิตใจหรือพัฒนาทางเลือกด้านอาชีพ และไม่มีการดำเนินการแก้ไขปัญหามาแบบครบวงจร

• ผลการดำเนินงานตามระเบียบเรื่องการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และยุทธศาสตร์วิจัย ซึ่งเป็นการปราบปรามและปราบปรามผู้ค้าผู้สนับสนุน ผู้มีอิทธิพลเกี่ยวกับการค้ายาเสพติด พบว่ามีผู้ค้าผู้เสพรายย่อยถูกลงโทษไม่ต่ำกว่า 300 ราย ซึ่งกระจายอยู่ในพื้นที่ 7 จังหวัดตอนบนมากที่สุด อย่างไรก็ตามผู้ค้ารายสำคัญหรือรายใหญ่ ยังไม่ถูกปราบปรามในหลายพื้นที่ และหลายกลุ่ม บางรายก็พัวพันกับกลุ่มอาชญากรข้ามชาติ หรือมีอิทธิพลจากเจ้าหน้าที่รัฐโยงใยกับอำนาจเงิน และผลประโยชน์ใน

ธุรกิจ นอกจากนั้นการเพิ่มขึ้นของกลุ่มผู้ค้ารายใหม่มีมากขึ้นเรื่อย ๆ เริ่มจากคนในครอบครัวขยายไปสู่เครือญาติ หรือในบางกลุ่มบางอาชีพที่เกี่ยวข้อง ใกล้ชิดกับเยาวชน วัยรุ่น

- ยุทธศาสตร์ “พลังแผ่นดิน” เพื่อต่อสู้เอาชนะปัญหาเสพติด เป็นการดำเนินงานตามนโยบายการแก้ไขและป้องกันปัญหาเสพติดของรัฐบาลในสมัยปัจจุบัน โดยใช้หลัก “การป้องกันนำหน้าการปราบปราม ผู้เสพต้องได้รับการรักษา ผู้ค้าต้องได้รับการลงโทษโดยเด็ดขาด” ซึ่งได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานไว้ 9 แนวทางตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 119/2544 ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2544 จากการศึกษาผลการดำเนินงานตามแผนดังกล่าว เป็นกรณีศึกษาในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ระหว่างเดือนกันยายน 2544 ถึง กุมภาพันธ์ 2545 พบว่า อัตราการรับรู้ของประชาชนต่อโครงการต่างๆ ซึ่งดำเนินตามแผนพลังแผ่นดินนี้ค่อนข้างต่ำ ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนผู้รับผลจากการดำเนินงาน มักไม่ทราบว่ามีโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับยาเสพติดเป็นกิจกรรมตามแผนใด และประชาชนส่วนใหญ่ยังมองว่าการปราบปรามจับกุมผู้เสพ ผู้ค้าอย่างเด็ดขาด ยังเป็นมาตรการที่ได้ผลกว่าการ ป้องกัน หรือการใช้วิธีการแบบชุมชนสัมพันธ์

ต่างๆ ในการจัดการกับปัญหาเสพติด (สาวิตรี, อุไรวรรณ, ขวัญตาและ ซอลดา, 2545)

5. การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดสารเสพติด

- การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพ ปัจจุบันแบ่งเป็น 2 ระบบ คือระบบการรักษาแบบสมัครใจ และระบบการบำบัดรักษาแบบต้องโทษ การบำบัดรักษาแบบสมัครใจนิยมเข้ารับการบำบัดทั้งในสถานบำบัดของรัฐบาลและเอกชน ปัจจุบันในประเทศไทยมีสถานพยาบาลของรัฐ 608 แห่ง และภาคเอกชน 81 แห่ง โดยภาคใต้มีทั้งสิ้น 54 แห่ง ในจำนวนนี้จะเป็นศูนย์บำบัดยาเสพติดจำนวน 2 แห่ง ซึ่งอยู่ในจังหวัดปัตตานี และจังหวัดสงขลา และขณะนี้สถานบำบัดได้เพิ่มจำนวนมากขึ้น จากการที่กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายให้โรงพยาบาลอำเภอทุกแห่งมีการพัฒนาศักยภาพเพื่อให้สามารถให้การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพได้ สำหรับวิธีการบำบัดรักษาอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ คลินิกเมธาโดน (Methadone Clinic) และการฟื้นฟูสมรรถภาพแบบชุมชนบำบัด (Therapeutic Community) สำหรับผู้ติดฝิ่นและเฮโรอีน และ Matrix Program สำหรับผู้เสพแอมเฟตามีน เป็นต้น

- นอกจากสถานบำบัดของรัฐและเอกชนดังกล่าวข้างต้น ยังมีหลายแหล่งที่เป็นสถานบำบัดตามหลักศาสนาอิสลาม เช่น ศูนย์ดารุลอีมาน จังหวัดยะลา และศูนย์

บำบัดรักษาผู้ป่วยบ้านบุญเกะกุง จังหวัดปัตตานี ซึ่งดำเนินการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยเน้นการเสริมสร้างวิถีชีวิตตามหลักศาสนาอิสลามให้กับผู้ป่วยเฉลิม (2541) ได้ประเมินโครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพผู้ติดยาเสพติด โดยเน้นการสอนจริยธรรมศาสนาอิสลาม พบว่าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อความสำเร็จของการบำบัดรักษาอยู่ในระดับสูง ส่วนในศาสนาพุทธเน้นการถือศีล 5 การวิปัสณากรรมฐาน ตัวอย่างเช่นศูนย์บำบัดยาเสพติดวัดโมลินีมิตร-จังหวัดปัตตานี และศูนย์บำบัดบ้านเมตตา จังหวัดสตูล

- นอกจากนี้ยังมีการบำบัดรักษาในระบบ

ทัศนสถานในกลุ่มผู้ต้องโทษ โดยการจัดตั้งโรงเรียนวิวัฒน์พลเมืองขึ้นจากความร่วมมือระหว่างกองทัพบกกับกรมราชทัณฑ์ กระทรวงมหาดไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูร่างกายและจิตใจผู้ต้องโทษคดียาเสพติด ที่พ้นโทษจากกรมราชทัณฑ์ ใช้หลักสูตรค่ายฟื้นฟูและพัฒนาคุณภาพชีวิต ระยะเวลา 90 วัน จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนมิถุนายน 2544 มี ทั้งหมด 28 โรงเรียนทั่วประเทศ สำหรับภาคใต้ มีโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง จำนวน 5 โรงเรียน ตั้งอยู่ในค่ายทหาร ที่อำเภอหาดใหญ่ และอำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดระนองและ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทสรุปและอภิปราย

โครงการนี้เป็นการทบทวนองค์ความรู้ เรื่องสภาพปัญหา และมาตรการในการจัดการกับปัญหาการใช้สารเสพติดในภาคใต้ ทำการศึกษาในระหว่างเดือนตุลาคม 2544 ถึงเดือนกันยายน 2545 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การแพร่ระบาดของสารเสพติดในภาคใต้ ผลกระทบที่เกี่ยวข้อง การป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตลอดจนการดูแลรักษาผู้ใช้สารเสพติดในภาคใต้ ข้อมูลทั้งหมดที่ได้รายงานเป็นข้อมูลหัตถ์ภูมิซึ่งได้จากรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในสถาบันต่างๆ และทะเบียนสถิติซึ่งมีการรายงานเป็นประจำของหน่วยงานต่างๆ ร่วมกับข้อมูลการสำรวจครัวเรือนซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสำรวจของประชากรตัวอย่างเท่านั้น จึงเป็นไปได้สูงที่ ข้อมูลเหล่านี้จะมีข้อผิดพลาดต่างๆ เช่นจากการไม่ได้ลงทะเบียนอย่างถูกต้องครบถ้วนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการที่ประชากรตัวอย่างไม่ตอบแบบสำรวจตามความเป็นจริง ด้วยเหตุผลต่างๆ เช่น ความเกรงกลัวการถูกสังคมเพ่งเล็งรังเกียจหากเป็นที่ทราบกันว่าผู้ตอบใช้ยาเสพติด หรือกลัวการถูกลงโทษจับกุม เป็นต้น นอกจากนั้นข้อมูลในด้านสถานการณ์นั้น มีการเลื่อนไหลอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นข้อมูลที่แสดงในที่นี้ ควรพิจารณาว่าเป็นจำนวนหรืออัตราที่ต่ำกว่าสภาพความเป็นจริง และควรพิจารณาข้อมูลเหล่านี้ในแง่ของการวิเคราะห์เปรียบเทียบ และ

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสภาพปัญหา มากกว่าที่จะมองเป็นข้อมูลที่แสดงสภาพปัญหาโดยตรง

พอจะกล่าวโดยสรุปได้ว่า สถิติของผู้ที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติดในภาคใต้ ทั้งจากข้อมูลการจับกุม การบำบัดรักษา และการสำรวจครัวเรือน อาจจะไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับภาคอื่นๆ ทั่วประเทศ แต่ภาคใต้ก็มีลักษณะการแพร่ระบาดที่แตกต่างจากภาคอื่นๆ คือ สารเสพติดที่มีสถิติการใช้สูงมาก ได้แก่ พิษกระท่อม และอัตราของผู้ที่เคยใช้ สารเสพติดเป็นประชากรนอกเขตเทศบาลมากกว่าในเขตเทศบาล ข้อมูลเหล่านี้ น่าจะก่อให้เกิดข้อสังเกตว่า โครงการรณรงค์ป้องกันหรือดูแลจัดการกับปัญหาสารเสพติดในภาคใต้ น่าจะมุ่งเน้นที่ประชากรนอกเขตเมืองและเฝ้าระวังปัญหาจากการใช้พิษกระท่อม ซึ่งอาจจะเริ่มต้นสำหรับผู้เสพก่อนที่จะหันไปใช้สารอื่นที่มีฤทธิ์เสพติดและก่อให้เกิดอันตรายได้รุนแรงและรวดเร็วกว่าต่อไป (ศรีสมภพ และ กุสุมา, 2545) นอกจากนี้ปัญหาการแพร่ระบาดแล้ว ในภาคใต้ก็ยังมีปัญหาอื่นๆ ที่ควรให้ความสนใจในการดูแลจัดการอีกด้วย เช่น ปัญหาการค้า และการลำเลียงสารเสพติด เพื่อนำเข้าหรือส่งออก ไปยังประเทศเพื่อนบ้านซึ่งอยู่ติดกับชายแดนของประเทศไทยทางด้านภาคใต้ ซึ่งสารเสพติดที่ถูกลักลอบส่งออกไปนอกประเทศ ส่วนหนึ่งก็ถูกนำไปขายให้กับแรงงานชาวไทยที่ทำงานอยู่นอกประเทศไทยนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

จากการทบทวนองค์ความรู้ในเรื่องต่างๆ ข้างต้น กลุ่มผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. สถานการณ์การแพร่ระบาดของสารเสพติดในภาคใต้ มีข้อมูลและผลงานวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับสภาพปัญหาสารเสพติดอย่างเพียงพอ ทั้งจากงานวิจัยการประมาณการ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สถิติการจับกุมคดียาเสพติดในพื้นที่ภาคใต้ ซึ่งจัดทำโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานนั้นๆ จึงเห็นว่าจะไม่จำเป็นต้องมีการศึกษาเชิงสำรวจ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของสารเสพติดในภาคใต้ต่อไปอีก อย่างไรก็ตาม ควรมีการศึกษา วิเคราะห์อย่างเป็นระบบในเรื่องที่เฉพาะเจาะจง โดยนำเอาข้อมูลเกี่ยวกับสารเสพติดต่างๆ ที่มีอยู่แล้ว มาพัฒนาระบบข้อมูลที่มีอยู่ให้ดีขึ้น เพื่อบอกสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนั้นควรมีการศึกษาติดตามผลระยะยาว เพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง และทำการศึกษาลึกลงในกลุ่มประชากรกลุ่มเสี่ยงที่มีอาชีพต่างๆ กัน เช่น กลุ่มประมงน้ำลึก กลุ่มประมงชายฝั่ง กลุ่มวินมอเตอร์ไซด์ ฯลฯ ควรได้มีการศึกษาวิจัยในรายละเอียด เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาสารเสพติดได้ตรงจุดหรือศึกษาเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ของสารเสพติดที่แพร่ระบาด

อยู่มากในภาคใต้ เช่น การใช้พืชกระท่อม หรือการใช้ยาแก้ไอที่มีการผสมโคเดอีน เป็นต้น

2. การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้มีการใช้สารเสพติด ยังมีการศึกษากันน้อย ผลการศึกษาที่พบทั้งในภาคใต้และทั่วประเทศ มีผลไม่แตกต่างกัน โดยเฉพาะการศึกษาในกลุ่มเด็กและเยาวชน ที่พบว่า สาเหตุของการใช้สารเสพติด คืออยากลอง และใช้ตามเพื่อน ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาถึงสาเหตุที่ลึกลงไปว่า ทำไมบางคนใช้ครั้งแรกแล้วจึงติด หรือบางคนใช้ครั้งแรกแล้วไม่ติด หรือผู้ที่เลิกยาเสพติดไปแล้ว จึงกลับมาเสพใหม่ หรือบางคนก็ไม่กลับมาเสพใหม่ เป็นต้น โดยเป็นการศึกษาที่เชื่อมโยงปัจจัยด้านต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างบูรณาการ

3. การศึกษาผลกระทบของสารเสพติดที่มีต่อตัวบุคคล ชุมชน สังคมในภาคใต้ ยังไม่มีการศึกษาติดตามผลอย่างจริงจังในระยะยาว ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาติดตามผลผู้ติดยาเสพติดอย่างต่อเนื่องในระยะยาว เพื่อศึกษาว่ามีผลกระทบต่อตัวบุคคล ชุมชนและสังคมเช่นไร

4. ในเรื่องการทำบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพผู้ที่ติดสารเสพติดในภาคใต้ก็ยังมี การศึกษาวิจัยกันน้อยแม้จะมีการประเมินโครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพอยู่บ้าง งานวิจัยที่พบเป็นเพียงงานวิจัยเล็กๆ เฉพาะกลุ่ม ยังไม่มีการศึกษาหาแนวทางในการดูแลรักษาที่เหมาะสมสำหรับสังคมไทย และ

ป้องกันไม่ให้เกิดการย้อนกลับมาเสพสารเสพติดอีก ในเรื่องนี้จึงควรศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเช่นกัน

5. มาตรการในการป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญห ทั้งในส่วนของบทบาทรัฐ ชุมชน และสังคม ทั้งในอดีตและปัจจุบัน มีรายงานเฉพาะส่วนที่ดำเนินการไปแล้ว หรือแผนที่จะดำเนินการต่อไป หรือทำการวิจัยในรูปแบบการพัฒนา เพื่อหาวิธีการป้องกันที่มีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากยังไม่ได้ทำการศึกษาวิจัยเชิงประเมินผล ว่าหลังจากดำเนินการไปแล้ว สามารถแก้ไขปัญหา และป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถาวรหรือไม่ จึงควรทำวิจัยติดตามประเมินผล เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง

โดยสรุปกล่าวได้ว่ามีการขยายตัวของการแพร่ระบาดของสารเสพติดในภาคใต้รุนแรงขึ้น แม้จากสถิติจะดูว่ามีน้อยกว่าภาคอื่นๆ ของประเทศ ทั้งนี้อาจเป็นผลสืบเนื่องจากการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ภาคใต้ที่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าภาคอื่นๆ ของประเทศ จึงควรมีการรวมพลังเพื่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวข้องกับสารเสพติดอย่างจริงจัง เพื่อป้องกันผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสังคมและเศรษฐกิจในภาคใต้ ซึ่งมีแนวโน้มที่ยิ่งรุนแรงขึ้น

อ้างอิง

- ข้อมูลสถานการณ์ปัญหายาเสพติด. (2544). ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดสงขลา. ศาลากลางจังหวัดสงขลา จังหวัดสงขลา.
- เฉลิม มากจงดี. (2541). การประเมินโครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด โดยเน้นการสอนจริยธรรม ศาสนาอิสลาม: ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ดารุลอีมาน ตำบลบุดี อำเภอเมือง จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ตลาดยาเสพติดในประเทศไทย. (2544). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเสริฐ จันทร์อินทร์. (2544). บรรยายสรุปในการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “ยาเสพติด: ปัญหาของสังคมไทยที่ต้องเร่งแก้ไข.” โรงแรมบีพีสมิหลา บีช รีสอร์ท สงขลา, 19 มีนาคม 2544.
- แผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด. (2544-2545). กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักนายกรัฐมนตรี.

- รายงานสถิติวิเคราะห์ระบบข้อมูลการติดยาเสพติดประชากรซึ่งรับการบำบัดรักษาทั่วประเทศ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2542. (2542). กรุงเทพมหานคร: กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขและสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วันชัย ธรรมสังการ, นิพนธ์ ทิพย์ศรีนิมิต, และนิรันดร์ จุลทรัพย์. (2543) การแพร่ระบาดของสารเสพติดในเด็กและเยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย. วารสารสงขลานครินทร์: ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 6 (3), 289-322.
- วันชัย ธรรมสังการและคณะ. (2541). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการติดยาและสารเสพติดของผู้ป่วยในศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดภาคใต้. สงขลา: ภาควิชา สาร์ตดศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศรีระชะวา. (2545). โยนหินถามทาง: ยาเสพติดมหันตภัยใกล้ตัวที่มองไม่เห็น. สมิหลาไหม้, 11-20 มิถุนายน .
- ศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี และกุสุมา ภูใหญ่. (2545). การประมาณการจำนวนผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในภาคใต้: ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพสังคม เศรษฐกิจกับการมีประสบการณ์การใช้ยาเสพติด. เอกสารการประชุมวิชาการสารเสพติดกับสังคม เศรษฐกิจ และความสามารถคนภาคใต้ ครั้งที่ 1: จังหวัดสงขลา.

สาวิตรี อัชนางค์กรชัย, อุไรวรรณ พัฒนสัตยวงศ์, ขวัญดา บาลทิพย์ และช่อลดา พันธุเสนา. (2545). รายงานผลการวิจัย การศึกษาผลการดำเนินงาน ตามแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด. กรณีศึกษา อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุจิตรา จรจิตร, ช่อลดา พันธุเสนา, วันชัย ธรรมสังการ, และอมรา ศรีสัจจัง. (2545). พฤติกรรมการใช้สารเสพติด บั้จจัยเสี่ยงและผลกระทบจากการใช้สารเสพติด ของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาในภาคใต้. เอกสารการประชุมวิชาการสารเสพติดกับสังคม เศรษฐกิจ และความ มั่นคงภาคใต้ ครั้งที่ 1: จังหวัดสงขลา.

สมมาศ อิมธีระนนท์, เมทินี พัฒนภักดี และธวัช ทองมณี. (2544). รายงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แนวทางการดำเนินงานร่วมกันระหว่าง บ้าน วัด / มัสยิด และโรงเรียนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มนักเรียน. สงขลา: สำนักงาน ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคใต้.

สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงาน ป.ป.ส. (2542). เรียนรู้เรื่องยาเสพติดชีวิตปลอดภัย, รักชีวิตป้องกันยาเสพติดเดี๋ยวนี. กรุงเทพมหานคร: น.จ.ก.อรุณการพิมพ์.

อัมพร อรุณศรี, นันทวัน ชนะสิทธิ์ และอนุกุล กุลสิริวิชัย. (2545). ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่เกี่ยวกับสารเสพติด.สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อมรา ศรีสัจจัง. (2545). ความรู้ความเข้าใจและปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อการใช้สารเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อาภา ถนัดช่าง และคณะ. (2540). ร่วมใจต้านภัยสารเสพติด คู่มือการบริหารการใช้กระบวนการแนะแนวเพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา .

